

Inspraak en erkenning voor de deskundigheid van ouders.

Ouders vragen erkenning voor:

- **hun inbreng**
 - **hun inzicht in het probleem**
 - **hun kennis van de jongere**
 - **hun aanvoelen van de situatie**
 - **hun deskundigheid**
-

Ouders voelen zich vaak miskend in hun deskundigheid. Wat het aanvoelen van de ouders is, wat ouders ervaren, speelt te weinig mee in de besprekingen.

Ouders staan vaak tegenover de 'deskundige' hulpverlener met het gevoel dat hun kijk van geen belang is.

Hulpverleners hebben de nodige studies gedaan voor hun job. Hulpverleners moeten dan ook hun kennis en ervaring gebruiken om het probleem te helpen oplossen.

Doch ouders hebben ook hun kennis en ervaring:

- ouders kennen hun kind al langer
- ouders hebben zelf al veel geprobeerd
- ouders leven dagelijks met de onrust en onzekerheid

Op het moment dat ouders ten einde raad zijn, vragen ze hulp. Op zoek naar rust. Op dat moment heb je als ouder ook het gevoel dat je gefaald hebt.

De rust die je zoekt via hulpverlening komt vaak niet. Hulpverleners stappen in het leven van de kinderen en de ouders binnen met het idee 'het te weten'. Op die manier versterken ze nog eens het gevoel dat de schuld bij de ouders ligt.

Ouders worden te weinig bevraagd over hun kant van de zaak. Er worden beslissingen genomen zonder deze te bespreken met hen. Deze beslissingen grijpen diep in in het leven van het kind en de ouders. Ouders hebben het gevoel hier geen vat op te hebben.

Er komt een nieuw gevoel van onzekerheid, onrust en zelfs woede.

De hulpverlener wordt de 'vijand'.

Concrete voorbeelden:

Bij een tussenkomst vanuit de hulpverlening komt een nieuwe realiteit in je leven. Andere mensen vragen persoonlijke dingen en beoordelen deze ook. Deze beoordeling wordt soms een veroordeling.

Er worden testen afgenomen van het kind. Er worden gesprekken gevoerd met de jongere en de ouders. Op basis van deze zaken worden beslissingen genomen.

Ouders hebben vaak het gevoel dat deze beslissingen ‘over het hoofd’ genomen worden. Er wordt niet mét ouders maar naast ouders gepraat. Er is weinig erkenning voor de inzichten van ouders. En ook al lopen de meningen niet gelijk, ouders hebben het recht mee te denken en mee te praten als het over de kinderen gaat.

Wat ouders willen, is samenwerken met de hulpverleners om de problemen van hun kinderen op te lossen. Samenwerken in een goede verstandhouding.

Een voorbeeld:

- een schoolverandering werd besproken zonder de ouders
- de beslissing werd genomen op basis van testen
- de ouders hadden het gevoel dat de keuze misschien wel juist was als men naar de uitslag van de testen kijkt, maar niet als men naar het kind keek
- de ouders konden hun kennis van het kind niet inbrengen, er werd geen rekening mee gehouden
- de ouders zijn niet betrokken geweest bij het denkproces over deze schoolverandering
- het CLB heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat er een overleg kwam
- de ouders hebben het gevoel dat ze een strijd moesten voeren om gehoord te worden
- gelijk wat de juiste beslissing is, de strijd die nodig was om gehoord te worden geeft een slecht gevoel bij de ouders
- binnen dit soort situaties hebben ouders het gevoel dat ‘de deskundigen dan op hun strepen gaan staan’
- een correcte manier zou zijn: dat alle betrokkenen bevraagd worden en dat de meningen in aanwezigheid van alle betrokken naast elkaar gelegd worden
- in dit voorbeeld was de conclusie al genomen voor de ouders konden meepraten

Volgende citaten omschrijven het gevoel dat ouders op zo’n moment hebben:

‘Als ouder word je vaak niet au sérieux genomen.’

‘Hulpverleners interpreteren te veel.’

‘Er wordt vlug teruggevallen op een dreigende houding.’

‘Hulpverleners die de houding aannemen: wij zijn hulpverleners, wij staan in ons recht.’

‘Belangrijk is dat hulpverleners ouders benaderen met meer respect, en niet steeds denken dat de ouders de schuld van alle problemen zijn. Ze moeten niet vanuit de hoogte doen.’

Ouders vragen hulp en verwachten ook een aanbod. Een hulpverlener die zegt ‘ik kan u niet helpen, wat wil jij dat we doen?’ komt ook niet behulpzaam over. Doch doen alsof men alles kan oplossen in 6 maand waar ouders al jaren over doen, gaat voorbij aan alle pogingen en geduld van het verleden.

Hulp is niet alles overnemen. Hulp is ook niet alles overlaten aan ouders. Hulp is steun aan ouders op het moment dat ze ten einde raad en uitgeput zijn. Hulp steunt op de kennis van de hulpverlener in overleg met de kennis en ervaring van de ouders.

Er moeten mensen zijn die aan de kant van de ouders staan. Om meer aandacht en tijd te spenderen aan:

- 1. beluisteren van de ouders**
 - 2. de hulpvraag juist te horen**
 - 3. de nodige informatie door te geven**
 - 4. belangenverdediging indien nodig**
-

Ouders vragen naar een ouderondersteuning losgekoppeld van de diensten. Een soort bemiddelaar, zodat men de strijd zelf niet moet aangaan.

Uit volgende voorbeelden en citaten blijkt waarom het nodig is méér en aparte aandacht te besteden aan ouderondersteuning.

1. beluisteren van de ouders

'Hulpverleners kennen de situatie van ouders soms te weinig. Omdat ze zelf geen kinderen hebben. Omdat ze zelf geen probleemkinderen hebben. Of er niet dagelijks mee leven. Omdat ze zelf niet uit arme gezinnen komen. Omdat ze te weinig ervaring hebben.'
'Er moet meer aandacht gaan naar de kant van de ouders, de ervaring die hulpverleners niet hebben moet aangevuld worden met deze van de ouders.'

2. de hulpvraag juist te horen

'Hulpverleners interpreteren soms verkeerd wat ouders zeggen. Er worden soms conclusies getrokken die verder gaan dan wat iemand zegt.'
'Ouders hebben meer nood aan bijstand; telefonisch advies kunnen vragen; in crisis meerdere malen huisbezoek; tips rond betere aanpak en omgang met de kinderen.'

3. de nodige informatie door te geven

Dat dit nodig is bewijzen de vele vragen die leven bij de ouders.

'Hoe vangt men een kind op in de instelling na een weekend thuis. Is er speciale aandacht voor deze overgang...en omgekeerd. Een goede communicatie hierover, met het kind, met de ouders, met de instelling, is erg belangrijk.'
'Pleeggezinnen hebben vaak een voorrangspositie betreffende inlichtingen over een kind ten opzichte van de (gescheiden) vader.'
'Graag een betere afspraak rond thuiskomen van de kinderen: ouders de kans geven zich daarop voor te bereiden; ook in het licht van financiële mogelijkheden...ouders willen niet graag geconfronteerd worden met een plots verblijf wanneer ze op dat moment geldproblemen hebben...kunnen afspraken hierover niet vlotter geregeld worden?'
'Graag meer duidelijkheid over de financiës, ook op spaarboekjes.'
'Graag meer inlichtingen over medische zaken; wat gedaan wordt; hoeveel het zal kosten; wat de resultaten van onderzoeken zijn.'

'Meer mogelijkheden creëren voor ouders die het moeilijk hebben om hun kind te bezoeken.'

'Waar kan inspraak gebeuren: keuze dokter? Worden ouders systematisch verwittigd bij opname in een ziekenhuis? Wie betaalt de medicatie...?'

'Hoe gaat de instelling om met roken, zakgeld, GSM-gebruik, relaties binnen de instelling, seksualiteit, gebruiken vanuit het geloof,.....'

4. belangenverdediging indien nodig,

*** in de relatie met de begeleider van het kind**

In een situatie waar de belangen van het kind tegenover de belangen van de ouders staan, zijn er pleiters voor het kind, maar niet voor de kant van de ouders.

voorbeeld:

Door de afspraken en regels van een dienst lag een bezoeksregeling vast. In periodes dat moeder leed aan een depressie, vroegen de ouders een afwijking voor deze regeling. In deze situatie was er niemand die begrip opbracht voor de angst die bij de ouders leefde.

*** in de relatie met de consulenten**

voorbeeld:

Bij een verziekte relatie tussen ouders/jongere en de consulent kan men moeilijk nog in vertrouwen samenwerken wanneer men als ouder/jongere een verzoek doet voor een andere consulent staat men meestal met de rug tegen de muur. Op dat moment weet je dat je inbreng geen/of een ander soort gewicht krijgt voor de rest van de begeleiding... Bij een klacht werd men afgewezen. De ouders voelden zich nadien machteloos. In zo'n situatie is er geen sprake meer van vertrouwen of begrip, enkel wantrouwen en woede.

Uit verschillende gesprekken komt ook naar voor dat aan de opleiding een stuk ontbreekt: het stuk waarin toekomstige hulpverleners meer zicht krijgen op de praktijk.

- *'Iemand die zijn job goed wil doen, moet zich blijven bijscholen.'*
- *'Er is zeker een personeelstekort, de mensen doen hun best maar kunnen niet met alles bijblijven wanneer ze zoveel gezinnen moeten helpen.'*
-
- *'Ook al krijgen hulpverleners de kans bij te scholen, het ligt aan de houding. Studies blijven theorie, en helpen niet als men geen ervaring opdoet.'*
- *'We moeten de ervaring doorgeven aan de jonge generatie; ze worden al te vaak te vlug in de leeuwenkooi gesmeten.'*
-
- *'Het zou goed zijn dat in de opleiding meer stage voorzien wordt om de mensen en de situaties beter te leren kennen.'*
- *'Iemand stelt voor om pas afgestudeerde gezinsbegeleiders een tijdje te laten meelopen met een andere gezinsbegeleider of met een ouder, iemand die de ervaring kent.'*